

Конгрес
Українських
Націоналістів

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

28 червня - 4 липня 2005 року № 26 (86)

Напередодні Дня Конституції спеціального кореспондента нашого часопису на Івано-Франківщині п. Антоніну Спільну не тільки грубо обляяли, а й застосували до неї фізичну силу – як вона висловилася, пустили юзом на підлогу. І все це трапилося у державній установі, в кабінеті голови Кутської селищної ради Наталії Кравчук!

Ми зв'язалися з п. Антоніною телефоном, і ось що вона нам повідомила:

УПРАВИ НА ВЛАДОМОЖЦІВ НЕМАЄ... ПОКИ ЩО!

Хамське ставлення до неугодних - це норма поведінки всіх, хто перебуває час від часу в тому кабінеті. І коли я разом з працівником райдерджадміністрації пані Марією Пітеляк з'ясовувала обставини порушення прав дитини в родині п'яниці М. А., в кабінеті був присутній і пан Петро Гулій – представник депутатської свити голови, один з можновладців селища Куті, - такий собі пан, який, зробивши „перший мільйон”, вирішив, що може за ці гроші купити все: будинки, машини, депутатський корпус на чолі з головою, навіть церкву та хамське

ставлення до тих, хто не має мільйона! Наруза наді мною чинилася з мовчазної згоди „добродійки” голови, яку як громадянка України свого часу обрала для захисту моїх прав. Я вже не кажу про порушення морально-етичних норм: за віком я вдвічі старша за „славну” селищну голову Наталію Георгіївну, і її „захисника” п. Петра Гулія. А чому „славну”? Та тому, що про її далеко не світлі справи неодноразово писали районні часописи („Криця” (КУН), „Гуцульський край” (райрада), „Факти” (УРП „Собор”). Так що п. Кравчук досить „славна” особа. І все ж, не-

зважаючи на всі критичні публікації в часописах, добродійка голова вперто відстоює своє право (і його ніхто не забирає в неї) бути головою спрavedі славного містечка Куті, яке за її головування всіма правдами, а радше неправдами, - обирають, обкрадають, нищать, топлять у смітті, а ще отроять тут повітря, вирубають дерева і зневажають елементарні права простих жителів.

І тепер, коли після Майдану, ми, кутський осередок „Сили народу” (до речі, в устах пана Гулія це звучить як „Сила неробів”), пояснююмо отим вибраним членам

громади, що вони зобов’язані дбати за громаду, а не тільки за власні інтереси, - вони сприймають це, як образу! А якщо ще й нагадуєш голові, що вона повинна дотримуватися чинного законодавства і приймінні за два терміни свого головування прозвітувати перед громадою селища, то у шановної голови, їй всього депутатського корпусу - свити (необідлених при розподілі майна територіальної власності) це називається „паплюжити славне містечко Куті”, за це і дають стусанів, та ще й погрожують...

У відповідь на критичну публікацію косівського часопису КУН „Криця” (редактор Ігор Мартинюк) вельмишановна голова навіть подала до суду за образу гонору, досить високо оцінивши свою честь – у 250 тисяч гривень. А ось берегти честь тієї держави, на теренах якої вона живе й працює, вона забуває. Іменем українського законодавства, а конкретно закону „Про місцеве самоврядування”, первинний осередок КУН селища Кут вимагає від голови селищної ради прозвітувати перед громадою за весь період головування. Ми знайдемо управу і на таких владоможців. Ну а на тих з них, хто розпускає руки, першочергово! Моя заявя вже в прокурора.

Про розвиток подій навколо цього брутального інциденту в Кутах газета „Нація і держава” повідомить в своїх наступних числах.

Конгрес-інформ

ЗВЕРНЕННЯ

БОРИСЛАВ СМІСТЬСЯ

Достойний пане Президенте!

Місто Борислав - значний промисловий центр Львівщини, продукція якого мала попит і була знана в Україні та світі. Проте в роки становлення Української держави одні боролися за її утвердження, інші – грабували. Від підприємств, які своє часу стали акціонерними товариствами і забезпечували 80% міського бюджету, залишилися лише назви, мертві цехи та паркани. Серед таких підприємств: фабрика клеєнів нетканіх матеріалів, завод штучних алмазів і алмазного інструменту, фарфоровий завод АТП-14659, лако-фарбове підприємство „Галлак” та багато інших, які ледь животіють. Загалом понад три тисячі робочих місць вивільнено від українських робочих рук..

Змириться з цим не можемо і не маємо права, а особливо з ситуацією на БАТ „Галлак”. Це підприємство, яке давало до бюджету міста до 24% надходжень і мало 900 робочих місць, - впродовж шести років нищиться: з 2001 р. виробництво зупинено, права акціонерів-співвласників (49,9%) порушуються, заборгованість із зарплатні становить 500 тис. грн...

Страйковий комітет підприємства, ініціативна група акціонерів БАТ „Галлак” зверталися до СБУ, Міністру, Мінпромполітики, Генпрокуратури, АПУ, Львівської ОДА, облпрокуратури, до інших контролюючих, правоохоронних органів держави, області, міста та ЗМІ... Проте, окрім відписок та байдужості посадових осіб, не було жодного конкретного рішення щодо розв’язання проблемних питань „Галлаку”.

Звертаємося до Вас, Вікторе Андрійовичу, до всенародно обраного Президента України, за якого проголосували 94% бориславської громади, і просимо: дати розпорядження відповідним державним органам здійснити комплексну фінансово-господарську перевірку БАТ „Галлак” за період з 1999 до 2005 рр. і притягнути винних до відповідальності за руйнацію і знищенння майнового комплексу цього підприємства; переглянути законність приватизації БАТ „Галлак”.

Андрій Спас,
голова Бориславської МО КУН;
Володимир Шопа,
голова Бориславської МО НСНУ;
Володимир Саліженко, представник акціонерів БАТ „Галлак”

КУДИ НАС ВЕДУТЬ?

НОТАТКИ ПОЛІТОЛОГА

Минуло вже майже 150 днів перебування при владі висуванців Майдану. Це дає право робити висновки щодо перших кроків нового державного керівництва. Ці кроки дивують, а інколи обурюють.

Рік тому народний депутат України Віктор Ющенко, виступаючи з трибуни Верховної Ради під час ратифікації підписаних Кучмою угод про ЄС, сказав: „ЄС – це зрада національних інтересів України”. А тепер, коли ми, Майдан, зробили його Президентом, він каже, що ЄС – це добре, що ми погоджуємося наявіть на надцінальні структури на чолі того ЄСу. А секретар РНБОУ Порошенко заявив, що ЄС – непогана альтернатива вступу України до ЄС. То для Порошенка особисто – непогана альтернатива, зокрема для його цукерок, що продаються на російському ринку, для України - це нове московське ярмо, нічим не краще за попереднє.

Якщо це просто намагання пограти з Москвою з надією її обдурити,

то це лише свідчить, що наші вожді не дуже добре освічені в галузі історії. Великий канцлер Німеччини Бісмарк стверджував, що всі угоди з Росією не варти навіть того паперу, на якому вони написані.

На Майдані нинішнє керівництво обіцяло нам: „Бандитам – тюрми!” Але деякі газети пишуть, що пан Порошенко збирається через голову МВС Луценка знімати з посади начальника УВС Донецької області, бо той не сподобався головному олігарху Донбасу Ринату Ахметову. Якщо це справді так, то за спину народу відбувається змова нової влади з кримінальними кланами. Але, сподіваємося, не всієї нової влади, а певної її частини. Слава Богу, там є й здорові сили.

Все це засвідчує, що ті, кому ми дали владу на Майдані, припускають великої політичної помилки. Щоби сподобатися електорату Януковича, вони зраджують народ Майдану, але електорат Януковича їм все одно не повірить, а свій, помаранчевий, перестане довіряти. Переможці виборів судомно заходилися виконувати програму переможених, програму донбаського, а точніше, московського, бо вона його пхала, „дона” Януковича.

За 17 днів на Майдані я не бачив жодної людини, яка вимагала би якогось статусу російської мові, жодної людини, яка б вимагала подвійного громадянства з Росією. Таких на Майдані не було. Такі були в таборі Януковича. А тепер ці теми чомусь активно обговорюються новою владою, деякі її представники замовляють провокативні опитування населення щодо статусу російської мови. Якби

нинішні лідери про все це чесно скажали нам на Майдані, то ми б ще десь разів подумали, чи варто їх підтримувати. Політика, яку вони нині нав’язують державі, є для України згубною. Наразі нашого Президента оточила цупка юрба колишніх комсомольських функціонерів – Зінченко – відповідальний працівник ЦК ВЛКСМ, Мартиненко – комсомольський працівник, Томенко – секретар комітету комсомолу Київського університету, Матвієнко – колишній 1-й секретар ЦК ЛКСМУ. Очікувати від них послідовної патріотичної політики не впадає. Погано не те, що вони самі лізуть у політичну прірву, а те, що вони тягнуть туди всю Україну.

Українська влада потребує націоналістів, і тому інстинкт самозбереження українського народу обов’язково скаже своє слово.

Мирослав Плай

ДОСИТЬ КРИВДИ!

Через лави ОУН-УПА пройшли понад 500 тисяч українських вояків

стор. 2

ТЕРОР ПРИРЕЧЕНИХ

В авангарді антинародних, злочинних акцій були й лишаються комуністи - патологічні антиукраїнці

стор. 3

ДО МУЖНІХ ЛИЦАРІВ ІДЕЇ ТА ЧИНУ

Діти й перемагати може тільки вольська людина

стор. 5

ЯК ЗАГИНУВ ПОЛКОВНИК „ГРІМ”

Цю трагічну подію описує в своїх спогадах очевидиця Анна Матвейко-Попович

стор. 7

ДЕРЖАВНИЦЬКИЙ АКТ 30 ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ

Акт 30 червня 1941 р. безкомпромісно проголосував світові, що українці бажають будувати власне самостійне державне життя

стор. 8

Передплатна ціна часопису „Нація і держава”: на 3 міс. - 4,17 грн., 6 міс. - 8,34 грн. Індекс 09715.

Здобудеш Українську Державу,
або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

❖ Настав час примиритись навіки

24 червня на Личаківському цвинтарі у Львові президенти України та Польщі відкрили два меморіали: воїнам УГА та польським військовим, загиблим в українсько-польській війні на початку ХХ ст.

У центрі меморіалу українським воякам - колона зі статуюю Архангела Михаїла і написом: "Воїнам Української Галицької армії, які загинули в обороні Львова в 1918-1919 роках". На центральній плиті меморіалу польським військовим напис польською мовою: "Тут лежить польський воїн, який загинув за Батьківщину".

При вході на польський цвинтар з боку меморіалу воїнам УГА встановлено таблицю з написом: "Ми, президенти України й Республіки Польща, відкриваючи меморіал Української Галицької армії й польським військовим похованням 1918-1920 років на Личаківському цвинтарі, прагнучи зміцнювати українсько-польську злагоду на благо спільногоД Європейського дому, уроочисто повідомляємо про історичне примирення й порозуміння між нашими народами".

❖ Олексій Івченко підписав з президентом Туркменістану історичні документи

З 1 липня ц.р. розрахунок за природний газ, що постачається з Туркменістану в Україну, буде здійснюватися за ціною 44 дол. за 1 тис. кубометрів. Відповідні домовленості підписані в Ашгабаді 24 червня президент Туркменістану Сапармурат Ніязов і голова НАК „Нафтогаз України” Олексій Івченко.

За словами О.Івченка, у ході останніх переговорів підписано 4 історичні документи про подальший розвиток співробітництва між державами.

О.Івченко також повідомив, що Україна і Туркменістан планують на початку вересня 2005 р. під час візиту С.Ніязова до Києва, підписати 25-річну угоду про постачання туркменського газу в Україну.

Водночас голова „Нафтогазу” спростував поширені російськими ЗМІ відомості, що Туркменістан має претензії до України з приводу розрахунків за газ. У з'язку з цим С.Ніязов перед пресою зробив заяву про те, що розповсюджені російськими ЗМІ негативні висловлювання керівництва Туркменістану на адресу України не відповідають дійсності.

Крім того, О.Івченко повідомив, що напередодні вильоту з Ашгабата російська сторона вперше за увесь час візитів українських делегацій до Туркменістану заявила, що не дає дозволу на перетинання свого повітряного простору. Літак був змушений летіти через Азербайджан та Грузію і його приступа в Київ затрималося на кілька годин. „Я думаю, що це пов'язане з тими документами, які ми підписали в Туркменістані”, - підкреслив О.Івченко.

❖ Кучму вже двічі викликали на допити

Перший раз Кучму викликали на допит до Генпрокуратури в справі про вбивство журналіста Г.Гонгадзе. Другий виклик стосувався звільнення заступника голови СБУ В.Сацюка.

❖ 90 млн. дол. – за знищення військового потенціалу

НАТО має намір у вересні ц.р. розпочати проект ліквідації високотоксичного ракетного палива, застарілих боєприпасів та звичайної зброї в Україні. Для цього альянс виділяє 90 млн. доларів.

❖ Корупціонерів – до ганебних стовпів

Козацька громада м. Дрогобича має намір поставити в центрі міста ганебний стовп, до якого символічно прив'язуватимуть державних службовців, причетних до корупції, і заславатимуть громадські суди.

❖ Близькосхідні переговори НАК „Нафтогаз України”

21 – 22 червня ц.р. делегація НАК „Нафтогаз України” на чолі з Олексієм Івченком перебувала з робочим візитом в Об'єднаних Арабських Еміратах та Арабській Республіці Єгипет, де обговорювалися питання співпраці в нафтогазовій сфері.

Під час зустрічі Олексія Івченка з Правителем Емірату Ель-Фуджейра сторони висловили задоволення тим, як українською стороною реалізується проект розвідки і видобутку вуглеводнів на чотирьох блоках, розташованих в Еміраті Ель-Фуджейра.

Під час візиту до АР Олексій Івченко провів переговори з міністром нафти країни Самехом Саміром Фахмі. Сторони особливу увагу приділили результатам міжнародного тендера з розвідки й видобутку нафти і газу на блоці Алам Ель-Шавіш Іст (II), у якому „Нафтогаз” було оголошено переможцем. Міністр нафти Єгипту запропонував О.Івченку взяти участь у наступному міжнародному тендере. Голова НАК „Нафтогаз України” висловив намір України взяти участь у міжнародному консорціумі з будівництва „Арабського газопроводу”.

❖ ПАРЄ розкритикувала Росію

„Росія поки що не є вільною та демократичною державою”, – заявив представник Комісії з моніторингу ПАРЄ Девід Аткінсон. Серед обвинувачень: неєвропейські стандарти роботи спецслужб, присутність російських військ у Молдові та Грузії, армійська дідівщина, порушення прав людини в Чечні.

❖ Валять все на Сталіна, бо КПРС – честь і совість...

Офіційні дані про кількість загиблих з боку СРСР у часі радянсько-німецької війни – занижені, вважає академік Олександр Яковлев. За підрахунками Міжнародного фонду „Демократія”, жертвами війни стали не 20, а 30 млн. людей. Відповідальність за таку кількість загиблих О.Яковлев покладає на Сталіна.

❖ Олексій Івченко за підтримку вітчизняного виробника

Згідно з наказом голови правління НАК „Нафтогаз України” О.Івченко конкурси з придбання матеріально-технічних ресурсів для потреб Компанії відбуваються виключно за участю виробників продукції або їхніх офіційних дилерів. Уже в I-му півріччі 2005 р. їх частка серед постачальників „Нафтогазу” зросла порівняно з аналогічними періодом 2004 р. на 21%.

❖ Генпрокуратура знає, де стався злочин

Троє обвинувачених показали лісову галівину, де був убитий журналіст Георгій Гонгадзе. Це сталося у Білоцерківському районі Київської області. Нині там шукують голову журналіста, повідомив заступник Генпрокурора В.Шокін.

❖ Дійшла черга до сепаратистів

Діючому голові Луганської облради В.Тихонову висунуто обвинувачення у сепаратизмі. Минулого тижня він давав свідчення з цього приводу в Генпрокуратурі. С.Кушнарьова, екс-губернатора Харківщини, Генпрокуратура обвинувачує у посяганні на територіальну цілісність та недоторканість України.

За матеріалами інформагентств та наших кореспондентів

9 травня 2005 року в Києві „вeterani отечественной войны” (на чотирнадцятому році нашої незалежності), обвішані медалями від ніг до голови, кашею і ста грамами голосно святували знищення гітлерівської імперії.

Які сили й країни планували цю війну, фінансували й брали у ній участь – не згадувалося. Не згадувалося, що в цій боротьбі з гітлерівцями також загинули тисячі вояків УПА. Перемогу над гітлерівською Німеччиною цілком привласнила собі Росія і десятки років про цю „победу” баяла. Так, для російського народу – це гордість. Іхня імперія панувала на широких просторах Європи й Азії. Вони навіть загарбали собі японські острови. А варто було б згадати, що цю древню Росію створив цар Петро лише 1721 року. Він зневажив Переяславський договір і давав імперію нашим ім'ям Русь – Росія. І відтоді вона стала нашим „старшим братом”.

Про цю „давню” Росію громів світ, її вивчала молодь у світових університетах. Хто ж знищив цю „могучу”, і чому вона не визволила світовий пролетаріат з капіталістичної неволі, про що мріяла, а так безглуздно впала?

Історія героїв „отечества” почалася давно, ще за Хмельницького. В ті часи, коли нашого народу – українців-руськів жило більше як фіно-татаро-монголів у Московському князівстві. Сьогодні нас менше як у Московщині. Про масове нищення українців пишуть і ще писатимуть книжки. Пригадаймо лише деякі сторінки з нашої історії: знищення Батурина, голodomори, гулаги, затоплення в'язнів разом з кораблями, виселення, розстріли...

Що це означає? що Україна буде ще десять років виховувати нашу молодь на вартосях російських царів, Леніна, Сталіна, Берії, Жукова?

Чи довідається колись наша молодь про те, як ці московські „герої”

боролися проти ідеї Самостійної України і ОУН-УПА? Чому довгі роки ідеї

Мазепи, Шевченка, Міхновського, Петлюри, Коновалця, Бандери, Шухевича паплюжилися Москвою? Дуже

зрештою робили всі завойовники. Плачевні наслідки цієї політики Росії в Україні пожинаємо нині.

Хтось закине, що потомки не відповідають за справи предків. І це так.

Але не відповідають тоді, коли не повторюють ті справи, коли зреється і засудять всі злочини, вчинені їхніми предками українському народові. А з цим, як бачимо на прикладі мітингів в західних регіонах України (а чи тільки там?), не все гаразд.

Мітингуючим йшлося не так про захист російської мови, яку ніхто в Україні не переслідує, як про повернення України до Росії.

В Україні, як і в інших країнах, мешкає значна кількість національних меншин і народностей, а тому Рада Європи для врегулювання правил їхнього співжиття і оголосила т.зв. Рамкову Конвенцію охорони національних меншин (1 лютого 1995 р.). Ця Конвенція охороняє передовсім права окремої особи, людини, яка належить до національної меншини.

Але одночасно визначає обов'язки особам, які належать до національної меншини супроти держави, в якій мешкають.

Згідно з цією Конвенцією, держави повинні гарантувати землі, зокрема, в тридцятих і сороках роках ХХ ст. На місці заморених голodomорами, розстріляних прибували з Росії мільйони людей, зокрема після Другої світової війни. Отже, росіяни в Україні не є корінним населенням, а емігрантами-колоністами.

Росіяни в Україні, як відомо, є національною меншиною, до того не так давньою, а в західному регіоні зовсім недавньою. Росіяни в Україні напливали як державні колоніальні службовці, військові, землевласники, обдаровані царями нашою землею за поневолення України, а також як „спеціалісти” і т.п. Наплив московських людей в Україну посилився, зокрема, в тридцятих і сороках роках ХХ ст. На місці заморених голodomорами, розстріляних прибували з Росії мільйони людей, зокрема після Другої світової війни. Отже, росіяни в Україні не є корінним населенням, а емігрантами-колоністами.

Російська мова в Україні силоміць насаджувалася царськими указами та постановами ЦК ВКП(б)/КПСС. Так

боляче, що 12-літню величну й геройську боротьбу УПА їй вдалося так очорнити й приховати. А вона ж повинна бути вічною гордістю України!

За роки боротьби через лави ОУН-УПА пройшло понад 500 тисяч українських вояків. Одні гинули, - на їхніх місцях приходили інші. Ними опікувались мільйони, все наше патріотичне населення. Про них написано понад 40 томів Літопису УПА і десятки інших книжок. Ідеї нашої боротьби в рядах ОУН-УПА є далі ворогом номер один для Москви, вона далі з ними бореться.

У 2004 році за моєї підтримки вийшов на екрані фільм про УПА „Залізна сотня”. Фільм український, геройський, цікавий. В Україні й західній діаспорі дуже популярний. До нашого народу на східні землі на чотирнадцятому році відновлення нашої незалежності московські зайди і п'ята колона його не допускають. Чому? Бояться правди!

Вже твориться новий фільм „Україна – колиска народів“. Він буде розповідати про нашу культурну пра-пра-пра-Батьківщину. Ці фільми повинні подолати ворожі перешкоди, і їх має побачити якнайбільша кількість українських людей, особливо молоді. Ми маємо змогу відновити свою найкращу державу в світі і нашим ворогам відмовити. Досить кривиди Україні!

ПОТРІБЕН ДОСВІД РОСІЇ, щоб розв'язати питання з російською меншиною

Зі зміною влади в Україні Кремль посилив свій тиск на неї. У травні в західних областях України великородзинний російський „Союз” спільно з комуністами, СПУ Мороза, „союзом союзівських офіцерів” провели низку мітингів під гаслами про надання російській мові офіційного статусу.

Волинський „союзник” Є. Зубік кричав: „Союз” не дозволить позбавити нас природного людського права розмовляти і читати рідною мовою”. Головна „руська” в Луцьку Г. Соловйова доводила: „Тут могли наших батьків, то чому ми повинні їхати звідси?”

Останнім часом птахи гнізда Кучминого для прикриття своїх протиправних дій все частіше використовують слово "опозиція" (від латинського "опозітіо" – протистояння, протидія, опір політиці або діям будь-кого). Серед їхнього галасу та критиканства не чутно жодної конструктивної ідеї чи пропозиції щодо зміцнення основ державності та подолання економічної кризи. У них інша мета: "Чим гірше для держави, тим краще для нас!". А тому, де можуть, там шкодять: тихий саботаж, невиконання розпоряджень уряду, аби той спіткнувся, прийняв помилкове рішення - тоді настане велика нагода показати свою "опозиційність", потоптатись, а, головне, дискредитувати уряд.

Юрій Тимошук

ТЕРОР ПРИРЕЧЕНИХ

Коли ж така ситуація сама по собі не трапляється, її намагаються спровокувати, створити штучно раптовим підвищеннем цін, зникненням зерна, м'яса чи пального, насильницькими та іншими методами з арсеналу опозиції. Така діяльність підпадає під зовсім інший лінгвістичний та юридичний термін – тероризм (насильницькі акти задля залякування населення, впливу на прийняття рішень органами державної влади, місцевого самоврядування та посадовими особами цих органів). Цей арсенал засобів використовують сьогодні ті, хто програв президентські вибори.

В авангарді антинародних, злочинних акцій були й лишаються комуністи - патологічні антиукраїнці. В переважній більшості вони є в Україні п'ятою колоною сусідньої держави, яка все ще не може змириться з незалежним курсом України і намагається силоміць затягти її до міфічного слов'янського союзу. Саме в цьому головне підґрунтя нинішньої терористичної олігархії.

Зверніть увагу, жодне з цих угруповань не береться вирішити хоч би одну конкретну проблему в економіці, політці, соціально-му захищти людей, щоб довести конструктивність своїх пропозицій не гаслами, не пікетами та мітингами, а результатами і досягненнями. І не візьмуться, бо їхні заклики про турботу за долю трудящих, за Україну – це фіговий листочок, яким прикриваються егоїстичні інтереси мільярдерів, спрямовані на збереження сфірмованих мафіозних кланів, їхнього права на викрадену в суспільства власність.

Хіба не про це свідчать провокації і тиск на владу з боку політичних терористів з ультимативною вимогою звільнити тимчасово затриманих Бориса Колесникова та Івана Різака, провокація Шуфрича в Ужгороді, викрадення із суду кримінальної справи колишнього мера Одеси?

Інстинкт самозбереження їм підказує, що наближається час розплати за вчинене, і черга по-міннати крісло можновладця, олігарха чи депутата на тюремні нари діде й до них. А багаті пахані призвичайлись жити не за законом, а по "поняттям". Закони, як це вони розуміють, писані для бидла, козлів, біомаси і як там ще вони обзвивали нас. А через те спротив буде рости, шаленіти і до нього треба нам і владі бути готовими.

Ті, хто чинить сьогодні істерич-

но-терористичні провокації, розуміють: якщо прокуратура, МВС, СБУ почнуть наполегливо та безкомпромісно розмотувати мафіозні наскріння, "розпечатувати" корумповані схеми, то ниточки обов'язково потягнуться в котеджі, офіси, міністерства і навіть у Верховну Раду. Тому здіймають галас: "Наших переслідують та б'ють!", "Політичні репресії!".

Дивує, що "плач Ярославні" за затриманими опозиціонерами-терористами все гучніше лунає зі стін Верховної Ради. Це що, окрім фракції відпрацюють вже отримані дивіденди? Адже неодноразово зазначалось у виступах посадовців та ЗМІ, що із 450 нардепів 320 вже стали мільйонерами. І, зрозуміла річ, що за активних дій прокуратури та слідчих стежка виведе на них. Бо навіть школярі знають, що за чесну працю в нашій державі мільйонів не платять.

Насторожує, що до цієї кампанії все активніше дополучається і уповноважена ВРУ з прав людини Ніна Карпачова. Всі ми пам'ятаємо, як натхненно виступала вона у Верховній Раді проти затримання Генпрокуратурою того ж Колесникова. Особливо зворушливо прозвучало її повідомлення про те, що в дружини заарештованого від нервів та хвилювання за долю чоловіка пропало молоко і тепер нічим годувати немовля.

Звичайно, дружини Колесникова, і його дитинки всім шкода. Але чому Карпачова ні разу не пожаліла тих дітів, яких осиротили, а їхніх матерів зробили вдовами, посібники Колесникова?

Сьогодні всі, хто вболіває за незалежну Україну і гідне життя кожного її громадянина, повинен усвідомлювати, що у міру того, як обіймами Феміди будуть охоплюватись все нові регіони держави та ешелони влади, активніше й жорсткіше чинитимуться спротив, залякування, тиск, істеричні звинувачення в політичних розправах. У хід піде весь терористичний арсенал колишніх посадовців, корумпованих олігархів, яких ще багато зачайлось в органах нинішньої влади.

Тому конче важливо для Президента і нового уряду України не дати себе ізолювати від народу, витримати цей тиск, а нам, українській нації, активно їх підтримувати і захищати від таких наскоків та всіляко сприяти зусиллям щодо очищення суспільства і влади від корумпованого криміналіту.

Принаглино варто зауважити і те, що боротьба зі злочинцями на-

даний час ведеться мляво, боязко і пасивно. Про це свідчить вже той факт, що до цього часу жоден високопоставлений злочинець за грата не потрапив. За такої нерішучості малоймовірно, що хтось із них нарешті буде покараний. Скільки вже було повідомлені заяв про кримінальні вчинки високих посадовців, пов'язані з незакон-

шим інтересам, перешкоджає рухові до цивілізованого, заможного та демократичного суспільства. Також варто зазначити, що багато хто з нас після президентських виборів відвідує собі роль нейтральних спостерігачів. Хай, мовляв, тепер Президент і його команда працюють, а ми почекаємо. За утриманського ставлення до державних проблем наслідок буде саме такий, на який і очікують ті, хто не втратив надії на реванш. Байдужість титульної нації небезпечна тим, що криміналітет, олігари та магнати знову захоплять владу (хоч вони її до кінця ще не

ною приватизацію не земельних ділянок, а дворянських наділів, нерухомості, розкрадання мільйонами державних коштів. На жаль, до відповідальності ніхто не приягнутий. Наприклад, такі показові порушники закону, як Бакай, Щербань, Білоконь, Ківалов і ще багато інших якимось чином зуміли покинути Україну до того, як проти кожного з них була порушена кримінальна справа. Невинчено, що Й Колесникова та Різака мафіозні клані також готують до еміграції.

Наведення порядку в державі сьогодні треба починати саме з очищення її від кримінальних та корумпованих угруповань. Поки ми слухаємо обіцянки та повідомлення про порушення найближчим часом кримінальних справ проти високих посадовців, терористи роблять свою справу. Саме через це, вийшовши із однієї кризи, наша держава раптово опиняється в іншій. Всі розуміють, що це не випадковий збіг обставин, а заплановані і добре органіовані акції. Та зруйнувати цю систему ніяк не вдається, а можливо, дехто й бажання такого не має. Така безпорадність влади викликає в людей розчарування, пасивність і зневіру. Це якраз те, на що й чекають політичні терористи.

Що ж робити, аби покласти край корупції, політичному та економічному тероризму в державі? Перш за все, активно готуватись до майбутніх парламентських виборів, щоб не допустити до влади представників кримінально-корупційних угруповань. Далі домагатись від нової Верховної Ради, бо нинішня цього не зробить, прийняття законів "Про діяльність опозиції" і "Про відкликання депутатів всіх рівнів". Проте вирішальною умовою в цій справі є суспільно-політична активність громадськості, її патріотична позиція і неприйняття кожним з нас того, що суперечить на-

Грязь Москви

3

нація і держава

28.06 – 4.07.2005 р.

ДОЧЕКАЛИСЬ!

МАНКУРТИ СУДЯТЬ УКРАЇНЦЯ

Кіровоград - депресивне місто, тут звички спати на вівін на колінах! Комуністи, соціалісти, трудовики, СДПУ(о), російські блоки... Боже, скільки їх, - газети, радіо, телебачення - всі, як скажені собаки, відчуваючи свою погибель, отруюють все навколо. На постаментах - Леніни-Кірови. Вулиці, парки, дошки - все комуністичне, а наш національний геній Шевченко десь в нелюдному місці... мов на за-сланні, як і за життя.

Народ піднявся, народ переміг, і де та перемога? Сьогодні мешканці міста пікетують суд, який відпустив на волю під велику заставу фальсифікаторів результатів виборів Президента на окрузі №100. Люди, прокиньтеся! Провладні сили пікетують владу - це ж парадокс, якого світ не знає! Нам же не суд, а прокуратуру потрібно суверено запитати, чому злочинці на волі?

16 червня в Ленінському суді м. Кіровограда відбулося перше засідання суду над авіамеханіком Лютною Академії України Богданом Качанюком. Він давно б'є на сполох: "Люди, від елітного ВНЗ залишилась тільки назва! Літаки давно зникли в Росії, все, що можна, - здано в оренду на довгі роки, курсантів не вчать літати - ні на чому! Академія готує юристів, бухгалтерів, менеджерів... То куди ж ми йдемо?"

Під час виборів Лютної Академія була полігоном Януковича, і сьогодні в цьому ВНЗ не почуєш українською мовою, все російське, і дух також. Ректор академії М. Рубець керує нею понад десять років, не володіючи державною мовою. Він, зібравши навколо себе манкуртів, подав до суду на українця Качанюка, вимагаючи від нього 100 тис. гривень. Цим позовом М. Рубець хоче знищити українського патріота. Бачили б Він, брати мої, ректора-українолюба Рубця та його команду, з якою він прийшов на суд! Юридичну бригаду очолював сам Ярошенко - колишній голова Кіровського суду, та й інші не менш відомі! Тільки українець Б. Качанюк, який повстав проти антидержавних дій ректора, - один, як і беззахисна Україна, без юридичної підтримки. Який вже там двобій з такими акулами, якщо навіть в ОДА, куди він звертався за допомогою, йому просто сказали: "Вчіться самі себе захищати".

Суд відклав слухання до 14.07.2005 р. через те, що докази, подані до суду Б. Качанюком – "юридично неграмотні", - так заявив адвокат Рубця Ярошенко. Ми сильні, бо нас багато, і ми згуртуємося ще тісніше, будемо пильними і обов'язково переможемо терористів.

Доречним було б Президенту,

Кабміну видати низку норматив-

них актів з правовим підґрунтям

на участь громадян у державному

управлінні. Народ України вже

звівся з колін. Він готовий до та-

кої діяльності. І ніяка істерія при-

речених терористів не залякає і не спинить його.

Коли все залишиться, як за-раз, то це буде державникам нагадуванням, що помаранче-ва епопея може стати першою стадією, прелюдією до при-йдешньої революції, жорст-кішої, гострішої і масштаб-нішої. Підтвердженням такої гіпотези можуть слугувати не лише історія минулих часів, але й стрімкі події нинішнього бунтівного часу.

Анатолій Топор,
м. Кіровоград

ПРО НАБОЛІЛЕ

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ ПОРВЕ КАЙДАНИ

Дуже ображатися на "бідолашних" наших помаранчевих керманичів не випадає. Передусім, через те, що вони зробили хіба що перший крок у правильному напрямку... Я б навіть назвав це не кроком, а чихом. Чихнули в потрібному напрямку - і на нашому національному розвиткові одразу поставлено купу обмежень та гальм. Чого тільки варти такі загадкові прізвища в уряді, як Зінченко, Порошенко (колишні "об'єднані", а тепер раптом наші рідні). А може, я помилюсь? Маємо "сваїх людей" у Службі Безпеки, Міністерстві науки і освіти. Вони вже пообіцяли захищати російські школи і титул "великай атечественай". Служба Безпеки видно не зрозуміла свого головного призначення – захищати, передусім, національних інтересів України.

Освіта й досі вважає, що її головне призначення сконструювати аморфного знавця-спеціаліста, а не громадянина, який захищатиме інтереси українського народу. У закладах освіти в нас, з одного боку, цвірінкають про любов до держави, а з іншого, - послуговуються совєтськими термінами й ідеологією, яка, не пригадую, щоб рясніла любов'ю до героїв України, а відтак і до України взагалі.

Втім, ображатися можна хіба на те, що не "ППП" (патріотизм, порядність, професіоналізм) є принципом у доборі керівних кадрів, а принцип "внеску в революцію". От якби хам-професор фінансував штаб Ющенка на Донеччині.

ГЕТЬ РЕЗНІКОВИЧІВ!

Наш телевізійний простір стара влада запродає всяким зайдам, які зробили український екран місцем висадки московських культурологічних десантів. Російські "зірки" та інші "світила" з чужинецьких духовних небес зі шкіри пнуться, щоб в Україні запахло "руським духом". В унісон з ними вільно проголошують антидержавні гасла всіляки недоумки, які й досі тужать за СРСР. Літає на своїй "прогресивній" мітлі „конотопська відьма".

Відомо, що Болгарія, населення якої вп'ятеро менше ніж у нас, має потужний флот. Ми ж його втратили. Флот конче треба відновити, інакше Україна ніколи не вирветься з колоніальних тенет. Ми, слухаючи багато обіцяючи передвиборну формулу В. Ющенка, сподівалися, що, ставши Президентом, він негайно візьметься за видворення російського флоту з нашої території. До речі, саме так чинить мудрий Президент Грузії. Та на-

ша нова влада згодилася терпіти російську окупацію аж до 2017 року! А де ж обіцяне Президентом щасливе будіння в новій Україні?

Правильно зробила міністр культури Оксана Білозір, усунувши від директорства в Київському театрі російської драми російського шовініста Резнікова, який під час виборів на всю Україну оголосив про свою підтримку Януковича. З приводу рішучих дій міністра вся Резнікова свита счинила несамовитий гвалт: "политические репрессии", хоч вся діяльність Резнікова – то суцільні репресії проти української культури, проти української національної ідеї. Чим швидше Україна позбудеться резніковичів у культурі, князів на флоті, тим швидше всі ми одного чудового ранку прокинемося в омрійній нововленій країні!

П. Пономаренко, м. Луганськ

УТОЧНЕННЯ

ЛЕГЕНДИ МЕЖИГІР'Я

У газеті "Нація і держава" №25 надруковано відкритого листа мешканців Вишгородщини до Президента України під назвою "Рятуймо Межигір'я!". Е під ним і мій підпис. Всі підняті в листі проблеми щодо долі національної святині – Межигірського монастиря є актуальними і їх вирішення потребує втручання перших осіб держави. Однаке як дослідник Межигір'я, автор багатьох публікацій на цю тему хотів би уточнити і наголосити: історія Межигірського Спасу є ще малодослідженою, багато її сторінок досі залишаються білими плямами, а тому, звісно, обростають легендами. Саме до таких легенд, а не доконаних фактів, слід віднести опубліковані в газеті твердження про те, що саме в Свято-Преображенському храмі Межигір'я княги-

ня Ольга запалила першу свічку християнства на Русі; що її правнутика Анна Ярославна молилася в храмі перед від'ездом до Франції і взяла з собою висвячене в храмі Євангеліє, на якому королівське подружжя присягало на вірність Франції; що тут писалося "Слово о полку Ігоревім" та зберігалася й досі десь зберігається бібліотека Ярослава Мудрого...

Проте можливо, що подальші дослідження Межигір'я й підтверджать ці легенди. Але оскільки історія - наука точна, то вважаю своїм обов'язком внести це уточнення до тексту відкритого листа Президенту України і ще раз наголосити: "Рятуймо Межигір'я!".

Олександр Дробаха, член НСПУ, мешканець Межигір'я

Підтверджується думка Цицерона, який в древньому Римі заявив: "Хабарники мають тремтіти, якщо вони накрали лише стільки, скільки потрібно їм самим. А коли вони награбували достатньо для того, щоб поділитися з іншими, то їм нема чого боятися".

Наше суспільство повинно очиститись, а винні повинні відповідальність. Є два способи очищення. Один - це каяття, інший - кара для тих, хто порушив закон і права людей. Ще один метод очищення влади - це тиск громадськості, спрямований на те, щоб одіозні фігури старої влади не увійшли до майбутньої. Отже, необхідна люстрація.

Революція відбувається лише там, де вона закінчується кадровою революцією. При президентах Кравчуку та Кучмі керували ті люди, які були на керівних посадах в КПРС. Один з колишніх партійних функціонерів висловився так: "Це був природний шлях самореалізації - не всі могли бути Стусами".

А жаль. Якщо не Стусами, то хоч би порядними людьми. Вони ж вважали і вважать себе "спецами" і їм однаково, що будувати: комунізм чи незалежну Україну. Аби лише бути біля керівного корита. Тому так тяжко й будемо незалежні державу. Ці особи завжди були поганими будівничими. Але собі будували райське життя. Не можна допустити купівлі влади за гроши. Посада ж - не їм'я і на все життя не діється.

Нова влада України має відкрити нам нові обличчя, нових людей на керівних посадах. Громадянину, який не є патріотом України, не готовий обстоювати національні інтереси, нічого робити в керівництві держави, області, району, міста. Нажаль, саме цей момент ніколи не враховувався в кадрових призначеннях за часів Кучми. Вся та публіка, яка служила кумізму, має піти в політичне небуття.

Будь-які домовленості є зрадою Майдану. На мій погляд, кумізм пускає коріння в післяреволюційну Україну. Тому необхідна люстрація. Створена 8 грудня 2004 р. на сесії обласної ради "Тимчасова контрольна комісія з питань перевірки фактів порушення виборчого законо-

АБО ЛЮСТРАЦІЯ – АБО КАС...АЦІЯ

Практичною роботою треба заперечити відомий вислів про те, що революцію задумують романтики, здійснюють фанатики, а з її плодів користуються негідники. Візьмемо для прикладу тернопільські ВНЗ, в яких виховується наше майбутнє. Більшість викладачів разом зі студентами були на майданах Тернополя, Києва, але були й такі, що забороняли студентам підтримувати революцію. Тепер вони - помаранчеві! Всі на тих же місцях. І жодного каяття.

дається в області" так і не запрацювала на повну силу. Те ж саме можна сказати про аналогічну комісію міської ради. Люди розочаровуються.

Згадую обговорення подій 19-21 серпня 1991 р. (ГКЧП) на десятій сесії міської ради, приняті нею рішення: заборонити діяльність комуністичної партії, комсомолу, ради ветеранів до з'ясування їхньої ролі у державному перевороті, взяти під контроль міської ради майно цих організацій і т.д. На комісію запрошувались керівники області, які в дні ГКЧП виконували функції перших осіб - заступники голови обласної ради і виконкому Я. Карп'як, А. Романюк, завідувачем оргвідділом облвиконкому Я. Давидович (нинішній голова ЦВК), інші посадовці. Чо-

муб так не вчинити й сьогодні? Щоб закон про люстрацію був прийнятий Верховною Радою, немобільно, аби на місцях запрацювали згадані комісії, а громадські організації та політичні партії чинили тиск на Верховну Раду. Як заявив Президент України Віктор Ющенко, люди, які виступали проти змін влади, не повинні бути на керівних посадах.

Якщо 1991 р. був роком нашого народження в державній іпостасі, то 2005 рік повинен стати нашим народженням в моральній іпостасі. Не допускайте помилок 1991 р. Наша революція повинна робитись чистими руками та чистим сумлінням.

У СВОЇЙ ХАТИ – СВОЯ ПРАВДА

На Херсонщині переважна більшість населення – українці, але практично неможливо зустріти людей, котрі спілкуються українською. Якщо ви розмовляєте цією мовою, це означає, що ви „націоналюга“.

"Великі і могучі" витіснив нашу словов'їну з усіх сфер громадського життя. У Херсоні та області немає жодного україномовного періодичного видання. Така ж ситуація і з регіональним телебаченням та радіомовленням. У цій сфері московська широкоформатна попса займає більшість ефірного часу, порушуючи таким чином усі закони про частку державного мовлення у ЗМІ. Херсонські можновладці пояснюють ситуацію так: ефір херсонського радіо переважно приватний, тому ніхто нікому "не указ". Це що, для приватного сектору закони не писані? Те ж саме можна сказати й про освіту. Декларативно в Херсоні більшість шкіл - українські. Проте, ця теза супо номінальна, адже вчителі здебільшого російськомовні і при поясненні матеріалу переходять на "звичну мову". Я вже не кажу про те, що всі шкільні заходи - від батьківських зборів до позакласних гуртків теж проводяться російською. То де ж державна політика щодо мови? Політологи твердять, що питання мови не є зараз головним -

держава потребує реформ. Дуже прикро чути таку думку, адже мовне питання в нас завжди на задвірках.

Дехто з місцевих вважає Херсонщину "ісконно руською землею", не обтяжуючи себе роздумами над походженням на цих теренах українського козацтва як колиски національно-визвольного руху. Деякі мешканці вважають себе патріотами своєї землі, продовжуючи при цьому розмовляти російською мовою, купувати "Комсомолку", ходити до російської православної церкви і т.д. У нашому краї остерігаються перегинання палиці в "національному питанні". Замість того, аби посприяти населенню у вивченії української мови, історії, місцева влада продовжує політику пристосування до „особливостей регіону“. Навіть газета Херсонського міськвиконкому "Херсонський вісник" друкується в демократичному варіанті (аби всі розуміли зміст поданої у газеті інформації): одна із десяти статей буде українською. Одне слово, правителі Таврійських земель докладають максимум зусиль, аби животіння української

мови не дай, Боже, не переросло в зрівняння прав з російською! „Ми націоналізму не допустимо!“ - кажуть бабусі в тролейбусах.

Відродження нашої рідної мови на південних землях - це не тільки справа поновлення історичної справедливості. Це наш крок до потужної національної держави. Адже з національним відродженням тісно пов'язане й економічне піднесення. Так було в Польщі, Латвії, Литві, Естонії, так має статися і в нас. Не треба шукати вправдань на запитання: „Чому ви не спілкуетесь мовою предків?“. Шукайте можливості змінити прику прику ситуацію. Почніть з прослого: розмовляйте українською з незнайомими вам людьми - в магазинах, у транспорті, на зупинках, показуючи при цьому своє ставлення до рідної мови.

З діда-прадіда ми відстоювали своє право на незалежну державу, на рідну мову, на українську церкву. Як ціну платили наші діди-герої за свої переконання - знають усі. Сьогодні нам не треба ставати мучениками, аби захистити наші права. Сьогодні буття просить від нас лише одного - небайдужості. Адже тільки „В своїй хаті - своя правда“. Не шукайте своєї хати — вона тут, з вами, чекає на ваше повернення.

Тарас Дем'яненко, м. Херсон

ЗА НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОСТУП ДОБИ

Напередодні виборів 2006 р. нам, українським націоналістам, слід активізувати свою діяльність, змобілізувавши всі сили. Люди від нас чекають рішучих дій. Хочу дати кілька порад.

Дбай за молодих провідників.

Треба залучати і висувати на керівні посади КУН молодих ініціативних провідників. Це нові ідеї, підходи, завзяття.

Виступай за об'єднання.

Ми повинні прагнути об'єднання усіх націоналістичних партій, рухів, громад. На перешкоді: амбіції, непорозуміння, образи. Але якщо ми хочемо, щоб сила давала право, треба об'єднуватися.

Знай про небезпеку УПЦ МП.

Це п'ята колона Москви. Вона повинна або увійти до Єдиної Помісної Української Церкви або покинути Україну. Не повинен свідомий українець ходити до церкви, де славлять родину Романових і придають анафемі Мазепу.

Половиной партійну казну.

а) В гімні ОУН є такі слова: „Не хочемо ні слави, ні заплати – заплатою нам розкіш боротьби”. Дуже правильні слова. Не може патріот прагнути якихось матеріальних вигод для себе в революційній боротьбі заради України. Але грошей вимагає сама справа революційної боротьби. Тут провідники, які десь працюють, дуже мало часу і сил для того, щоб повністю віддавати себе партійній роботі. Я думаю, провідники, до районних голів включно, мають займатися лише партійними справами.

б) Ми мусимо навчитись заробляти гроші для потреб партії. Непогано було б засновувати кунівські поліграфічні центри в обласних організаціях (газети, листівки, брошюри і т.п.).

Працюй із ЗМІ.

Більшість ЗМІ, наприклад, у Запоріжжі, не хочуть, а точніше, бояться йти на співпрацю з КУН, аргументуючи це тем, що вони не пропагують політичні партії. І поки не буде наших представників у владних структурах і структурах державних ЗМІ, цей стан не зміниться. Вкрай потрібні свої газети, своя радіохиля, свій телеканал. Не маючи цього, ми майже не спроможні довести правду до людей і суттєво впливати на політичне життя в регіоні.

Будь завжди з молоддю.

Треба залучати молодь до націоналістичного руху. Тут повинна бути різновекторна робота: загальне інформування, розповсюдження брошур, книжок патріотичного спрямування, безпосереднє спілкування з молоддю усюди - концерти, спортивні акції, клуби і т.п.

Пропагуй українську мову.

Це повсякденна робота. Треба пояснювати людям, чому в настака принципова позиція стосовно мови. Дуже багато людей цього не розуміють.

Оперативно реагуй на заходи ворогів і супротивників.

На превеликий жаль, не завжди ми

Сини мої, гайдамаки

5

нація і держава

28.06 – 4.07. 2005 р.

ВІТАЄМО

ДРУГУ ІВАНУ ЛЕВУ – 80!

25 червня Івану Леву, псевдо „Малий”, „Ясень”, виповнилося 80 років.

Рідне село

Івана – Волоща на Львівщині, де він народився у селянській патріотичній родині. В 1941 р. Іван Лев вступає до Організації Українських Націоналістів, отримує перше завдання - організувати в селі молодіжну ОУН...

Далі життєвий шлях Івана Лева проліг крізь німецькі табори, з яких він декілька разів тікав за допомогою побратимів та Господа Бога.

У 1944 році в бою під Бродами його, раненого, схопили більшовики.

Многих Вам літ, друже Іване!

Кіцманська РО КУН

ЗА ПРИКЛАД ВІЗЬМИ ГЕРОЯ

ОЛЕНА СТЕПАНІВ - НАША ЛЕГЕНДА

Один із безсмертних подвигів Українських Січових Стрільців відбувається на горі Маківці у Карпатах.

Безмірною звітуючи в боях на Маківці відзначилася і стала легендою стрілецької слави Олена Степанів (Дашкевич). Вона - учасниця національно-визвольних змагань 1914-18 рр., видатна українська громадська і педагогічна діячка, по-літв'язень мордовських таборів. За військові заслуги під час боїв на горі Маківці отримала хрести та ордени бойової слави. Віденські газети в 1915 р. під заголовком "Українка - герой" захоплено писали: єдина в Європі дівчина-кадет від самого початку війни в чинній армії!

Народилася Олена Степанів 1892 р. на Львівщині в сім'ї священика. Студіювала в Львівському університеті в 1912-1914 рр. на факультеті філософії. У визвольних змаганнях брала участь як хорунжий УСС. Потім продовжила студії у Віденському університеті (до 1921 р.). Після повернення до Львова вчителювала (1922-36 рр.) у приватній дівочій гімназії сестер Василіанок. Особливий вплив на учениць спровокає індивідуальність професора історії та географії Олени Степанів-Дашкевич. Гімназистки обожнювали її за стрілецьке минуле і надзвичайну вроду. Сама її особа була овіяна ореолом слави, увінчана Хрестами Заслу-

ги. Не менш цікавою виявилась Олена Степанів як педагог, як організатор і керівник Пласти в гімназії. Вона хотіла бачити в своїх вихованках послідовниць тих великих національних ідей, для яких працювала і которым присвятила все своє героїчне життя. Багато дівчат тоді ставали в ряди легіону УСС, а згодом – ОУН.

У 1946-1948 рр. Олена Степанів - доцент Львівського університету на кафедрі географії. У грудні 1949 - арештована й вислана в мордовські табори ГУЛАГу. До Львова повернулася 1956 року. Все своє подальше життя присвятила праці на утвердження української національної ідеї.

Лідія Садова, м. Львів

ПОЗИЦІЯ

НА НАКЛЕПНИКІВ ЧЕКАЄ НЕБУТЯ

„Вбивцям немає прощення! Підписний лист проти реабілітації фашистських прихвоснів, зрадників українського народу – бойовників ОУН-УПА” - під таким заголовком збирають підписи „активістів”, що одержують грошову винагороду з каси Комуністичної партії України. Крім того, ця ж партія і до неї подібні організовують всілякі „колективні” листи з грубими закидами на адресу ОУН-УПА, з дикими й абсурдними звинуваченнями, що суперечать історичній правді.

Як відомо, 1991 р. в Україні Комуністична партія була заборонена як така, чий режим знищив і репресував понад 80 мільйонів громадян, у тому числі близько 35 мільйонів українців. Але незважаючи на це, Л. Кравчук невдовзі легалізував її. І керувався він, звісно, не зарадами якоїсь демократії та гуманізму, а виключно своїми антиукраїн-

ськими планами: потрібна була „каламутна вода”, фахівцями з постачання якої давно вже зарекомендували себе комуністи.

Але над всію симоненківською каламутою спливає ясна, мов сонце, істинна: зреється ОУН-УПА означає для України зреється незалежність.

І хоч помаранчева влада виявилася неспроможною покласти край провокаціям комуністів, Україні не довго ще бути державою-посміховицьком, де вшановуються вороги, а герой боротьби за незалежність не тільки не визнаються на державномуруївін, а ще й дискримінуються і ганьблються.

Гряде той день, коли Великий Майдан спровадить і комуністичну нечисть туди, куди він спровадив кучмо-януковичів - в історичне небуття.

М. Лебідь, член КУН,
м. Олександрія

ДО МУЖНІХ ЛИЦАРІВ ІДЕЇ ТА ЧИНУ

З КРИНИЦІ ТВОРЧОСТІ ДМИТРА ДОНЦОВА

“Звертаюся не до безсоромних і розбійників, а до шляхетних, не до сліпих і дурних, а до мудрих і зрячих, не до слабих і трусів, а до мужніх. До тих, які покликані створити нову касту “лучших людей” - єдиний маяк у божевільнім хаосі нинішнього дня” - повторюємо і ми услід за ідеологом українського націоналізму.

У книзі „Буття“ розповідається, як люди однією мовою розпочали зводити Вавилонську башту аж до неба. Бог припинив цю виснажливу витівку не народів, а зневаживши мови та розсівши народи по землі.

Так виявилася мілітія Божа: народалися мови і, як вислід, - постали нації, зникло рабство. Отже, мова й нація є підґрунтам і запорукою свободи, є щонайвідмінним дарунком, нехтувати яким - зневага до Творця. Чи буває добрій фахівець, коли він бридиться своєї професії і не вдосконалюється в ній? Чи може бути здорововою, відповідно, сильною нацією, якщо маса її членів стидається свого походження, не має і не культивує найкращих національних рис та ознак? У такому невірному збіговиську, зазвичай, влада захоплюють пройдисвіти.

Все здорове стремить до самозбереження, а тому здорові нації прагнуть об'єднатися в національну державу. Нациюєднають і утримують в соціальній гармонії відповідні особи, що для великої справи мають великий характер, вірять у мету і розуміють завдання нації. Вони особисто протистоять матеріальним спокусам і власній славі бачать у славі нації і держави, як Святослав і Хмельницький, як Вашингтон і Аденауер.

Той, хто не “ловить рибу в мутній воді”, тверезо й критично оцінює дійсність, хоче перемін, мав би замислитись, - хто і що повинен робити?

По-перше. Донцов учить: діяти та перемагати може тільки вольова людина, наша воля має бути сильнішою за волю противника. Євангеліє про-

доля нації, своїм життям показати нікчемність і тлінність кумирів юрби та присесеніх з ними дешевих гедоністичних пріоритетів. І такі люди є, і їх може бути більше. На жаль, вони не організовані в касту, вони, як невидимі молекули в небі. Та досягнувши критичної маси, стрімко зливаються в хмарі і, мов лавиною дощу, змітають весь бруд на землі й зносять, здавася би, непорушні твердині і все перемінюють під сяючим сонцем.

Зрозуміло, що Д. Донцов звертається до носіїв духу та віри, розуму й відповідності, а не матерії та пристосуванства, до українців не за паспортом, а за свідомістю, до тих, хто не прагне дурити близькіх, а перемагати в собі і в нації slabkist', nevplivneist', nesposlovidnost', bezopl'ytstvo - batig' vsekh naših porazok.

Для мужніх і мудрих лицарів ідея та чину, нащадків духу княжих та гетьманських часів, які не розмінюють життя на пиво й доміно або видовище стриптизу та колисання в шикарних авто, є Господнє: “Страждання зазнаєте в світі, - але будьте відважні: Я світ переміг!” (Ів. 16, 33). Нині найсприятливіші умови для дій. Вже згадано багато часу, пора виказати силу волі. “Царство Небесне здобувається силою, і ті, хто вживає зусилля, хапають його”. (Мт. 11, 12).

Сергій Айбабін, м. Запоріжжя.
На світлині: Дмитро Донцов.

6 На нашій славній Україні

нація і держава

28.06 – 4.07. 2005 р.

ДО ЧИТАЧІВ ГАЗЕТИ “НАЦІЯ І ДЕРЖАВА”

Дорогі друзі!

Хочу висловити подяку всім читачам газети, які прислали теплі відгуки на публікацію моого детективного роману „Лідера знайти і знищити”. Ваші зауваження стосовно деяких неточностей я врахую при виданні цього твору книжкою.

Маю надію, що Ви не залишитесь байдужими й до нового детективу „Розшукаються державні злочинці”, який редакція має намір друкувати в другому півріччі цього року.

Юрій Краснощок

ПРО НАБОЛІЛЕ

АДЕ Ж ДЕСЯТЬ КРОКІВ?

От і минуло півроку, як „ми“ при владі. „Ми“ - це коаліція „Сила народу“. Нехай статисти підрахують, скільки людей із „Сили“ призначено на посади: у центрі, на місцях. Проте посади посадами, а справи справами. Тепер кожен громадянин, який віддав свій голос за коаліцію, вправі взяти передвиборчі програми, обіцянки та порівняти їх із зробленим.

Найголовнішою задачею будь-якого уряду є боротьба з інфляцією. Уряди всіх країн повинні тримати верхню межу цін на стратегічну продукцію та товари першої необхідності. У нас тримають не ціни, а... долар. За час роботи нового Президента та його уряду ціни на деякі товари підвищилися удвічі, а на деякі - утрічі, при тому не виконана обіцянка Ющенка зрівняти прожитковий рівень із мінімальною пенсією та зарплатою. Голова уряду досі годує нас якимись чаклунськими заклинаннями типу „м'ясо подешевшає, бензин подешевшає, країна розквітне...“

Жити законослухняним громадянам в Україні стало гірше та сумніше, причини поки що не будемо аналізувати. Нас цікавлять факти: що було обіцяно, і що є насправді. А насправді наші вояки досі в Іраку. Насправді чужинці досі ходять безкарно та безоплатно нашими територіальними та внутрішніми водами. Насправді люди, які творили Помаранчеву революцію, досі без роботи та перспективі отримали згідно зі своїм фахом.

Півроку панування нового Президента та уряду довели нам, що вони не знають... людей. Колись Ющенко, виступаючи в смт Роздольному, радив таємній райдержадміністрації: „Підніміть ... та вийдіть до людей“. Зараз ми

бачимо, що сам Ющенко не бажає вже піднімати те, на чому сидить, і не зданет розібраться, що робиться в його президентських держадміністраціях в районах. Людина, яка надто довіряє посередникам, завжди буде наражатися на обман. І десять кроків назустріч людям ніяк не зробить!

Інколи „помаранчеві“ голови, як в центрі, так і на місцях, витворяють такі дива, що на часі вже видається „Книги див України“.

Ми поступово, але впевнено стаємо ізгоями. Нас не хочуть бачити без грішей, сили, зброй, розуму інші народи та нації. Нас не хочуть приймати із трюками, шахрайськими заморочками і такими, що навіть власних злочинців у себе нездатні виловити. А пам'ятаєте ющенківську обіцянку-циянку: „Бандити будуть сидіти в тормах? Сидять?! Почекайте ще чергового Дня незалежності - і сидячих там випустять за амністією. Півроку правління „помаранчевих“ довели нам, що грошей, як не було, так і немає. Такі реалії, а не уявлення про них.

Проте не все так погано. Якісні чудні голови надумали будувати в Києві площа... Європи. Кажуть: якщо нам не потрапити до Європи, то ми Європу привеземо сюди! Пропор їм до рук! Ще хороша новина: нова влада бажає обмежити опозиційним людям збиратися в інших місцях. Це вже в руслі світової тенденції до глобального диктату. Це означає, що порядок серед нашого народу буде, справжній, як у світі, як у людей. А от чи будуть гроши та робота, то це вже залежить від самих людей, а не від урядів та президентів.

Микола Харків,
м. Краснопerekopськ

“РЕГІОН” ЦАРЮЄ В РЕГІОНИ

Цікаві дії творяться в Новомосковську. Проводиться архітектурний тендер: тихо-тихо так, і в результаті - відомі тільки його переможці, а учасники... Ну кого ж можуть вони цікавити, якщо все вже вирішено, запротокольовано і прийнято до виконання? А всім занадто цікавим можна закрити рота відповідю: „Голосування було таємне“.

Ось так міський голова і його дружки-соратники уже дванадцять років поспіль круть справами Новомосковська, круть, як самі забажають. „Вічний мер“ - пан В. І. Литвиненко - представник Партії регіонів добре таки царє! Питання вирішує, вирішує і... ніяк не вирішить. Або дуже добре вирішить. Ти рішення, якій йому потрібно ухвалити, на голосування ставить не один раз, і не два... аж доки не буде потрібного результату. А відповідь у пана мера просить: «Правил немає в державі - немає їх і в нас...» Мер сам пише правила для Новомосковська і сам „ощасливлює“ ними людей. Тому в нас замість дитсадків - всуціль більядрні і зали гральних автоматів п. Шухмана. Результат - Но-

вомосковськ поєднає „почесне“ друге місце в області з наркоманії. Це «заслу́га» міської верхівки. Тепер міська влада береться перенести Центральну міську бібліотеку на околицю, бо там, де були книги (а приміщення бібліотеки в самому центрі міста), мас бути торгівельний центр Гесяна, що присоюється солідний прибуток. Отак-то нам живеться. Питань у людей багато, - приміром, куди поділися діти, для яких будувалася СШ №13; чому ділянка для будівництва лікарні (Новомед-2) виділена поряд з магістраллю і автозаправкою, а не в екологічно чистому місці; чому з 195 дочірніх виборців депутатам (2002 р.) за два роки не виконано жодного; коли військовослужбовці отримають житло, на яке було виділено 500 тис. грн.; куди поділися 3 млн. грн., виділені на ремонт доріг, яких поремонтованими ніхто не бачив; чому перевага надається комерційним, а не соціальним проектам?..

У Новомосковську регіонали „круть“ концепт, що їм до проблем людей.

Д. Будим

Реалізація згаданого Законопроекту здатна вже вкотре похоронити село. Лише в Кіровоградському (і це „пристоличному“) районі кількість адмінцентрів зменшилася принаймні вдвічі. За нинішнього стану села (відсутні дороги, телефон, зруйновані підприємства, хати-пустки, деградована земля...) під загрозою остаточного занепаду і зникнення опиняється половина сіл Кіровоградського району. А що говорити про віддалені райони області?

Неваже історія нічому не навчає щодо „укрупнення“? Нагадаю про це явище на прикладі моєї рідної Гаївської громади:

- 1929-1930 рр. Три сотні виробників с/г продукції „укрупнені“ в 4 спілки обробітку землі. Внаслідок цього зникло три хутори та один куток села Новогригорівки (вивезено 500 осіб, вмерли з голоду 400 осіб);

- 1950 р. 4 колгоспи об'єднано в один. Зникло два села та один куток Гаївки;

- 1970-ті рр. Колгосп Гаївської сільської ради приєднано до колгоспу Бережинської сільради. Зникло село Дубова Балка.

Підсумок: внаслідок укрупнень населення сільської ради з 1920-их до 1990 рр. зменшилося з 1700 до 400 осіб. У 1993 р. було проведено єдине розукрупнення - на території Гаївської сільради постало окрім від Бережинки підприємство. І відразу отримали плюсовий демографічний результат: до 2001 року населення Гаївської сільради збільшилося до 466 осіб. Отже, укрупненню - НІ! Розукрупненню - ТАК!

А тепер поміркуйте: наскільки сьогодні доступні державні послуги пересічному мешканцю села.

Міліція. Яка доцільність високої концентрації міліціонерів на 1 кв. м. за мурами райвідділу міліції? Це вигідно злочинцям на місцях. Щоб знизити рівень злочинності, треба наблизити працівників міліції до місць потенційного скосення злочинів. Треба надати кожній громаді „шерифа“ - створити по сільрадах мобільні дорожньо-патрульні служби (так уж зроблено в різних країнах світу). А райвідділ міліції слід розформувати. Міліціонери безбрітніми не залишаться - вони стануть шерифами.

Медицина. Ще років 80 тому в нас на кожному кутку (приблизно на 350 осіб) була жінка-повитуха. Тоді народжуваність „зашкалювала“ - мали по 5-8 дітей у сім'ях. У 1960-х майбутні мам вже обслуговував лише один акушер ФАПу. Народна професія повитухи стала непотрібною, забулася. Потім місцем народження зробили єдиний заклад у районі - ЦРЛ. А тепер вагітні в селах - без фельдшера і без повитухи.

НА ДУРМАН КОШТИ €...

Я - в'язень сталінських концтаборів. У Коломії вийшла моя книга „Командир загону УПА-Південь, полковник „Батько““. В її виданні фінансово допомогли: дружина Командира - Галина Грабець, його син Любомир та брат Петро. Допоміг і колишній член ОУН, журналіст з Польщі Дмитро Кущак.

Презентація книги стала для багатьох її учасників справжнім відкриттям. Адже багато років культивувалася думка, що УПА воювала тільки в Західній Україні. Загін УПА-Південь, що діяв на теренах від Збруча до Інгульця, був багато-національним. Він формувався з

У проекті Закону України „Про територіальний устрій України“ пропонується укрупнити сільські громади до 5000 мешканців. Якщо пан Безсмертний візьметься за втілення ідеї „укрупнень“, то його ім'я стане поруч із руйнівниками українського села - Сталіним, Хрушевим, Брежнєвим...

ТА АДМІНРЕФОРМА

...і ось надходить великий час тайнства народження, жінку садовлять у машину і „трясуть“ кіровоградськими дорогами 30-60 км до райлікарні. А там - „чуйний середньостатистичний лікар“ оглядає прибульців, мовляв, чи маєте ви гроши на аптеку та на „полежати в лікарні“. Тут описано крайній варіант народження дитини. А в мене було так. У селі один телефон, і той в центрі, може й не працювати. Швидко допомоги немає. На той час і жодного медпрацівника не було. Батькою та тридцятілітньою автомашину не скористаєшся, бо на цьому кутку з болота важко витягнути навіть ногу. І народився син Ярослав вдома.

Навіщо нам така медицина? У місті достатньо лікарень. Тому райлікарню треба розділити і близче до людей розмістити. Відтворити в селі такий заклад, як ФАП, зі своїм транспортом.

Освіта. Один учитель, мій хороший знайомий, відвідав свого друга в Чехії. Виявляється, там у відповіднику до нашого райвоно працює лише три особи: начальник, бухгалтер та методист. Директор у чеській школі - „цар і Бог“ - повністю формує кадрову та фінансову політику і відповідає за ефективність роботи закладу.

Я бачив, що в нашому райвідділі освіти працює не менше 20 осіб. Керівник школи фактично є не директором, а лише слухняним виконавцем вказівок згори. У нас райвідділ контролює бюджет школи, затверджує кадри і т.д. А наш директор, не маючи суттєвих важлив вливів, лише за все відповідає. Своєрідний камікадзе в українських реаліях. За таких обставин нічого дивуватися, чому вчителі так залежні від влади.

Слід припинити практику приниження людей через ізду в „район за папірцем“. Так колись наші скорені володари іздили за ярликом до монголо-татар. Така практика чужа українцям і повинна відмерти.

Треба забезпечити створення таїнства інфраструктури в сільській раді, щоб на місці люди могли вирішувати питання, пов'язані з відкриттям, діяльністю, призупиненням та закрит-

тям підприємств, переходом майна у власність іншій особі, земельними відносинами, розв'язанням адміністративних та цивільних спорів, банківськими операціями, розв'язанням екологічних проблем, реєстрацією актів громадянського стану, медичним обслуговуванням та інше. Із збільшенням чиновників на місцях зросте потреба в будівництві житла. Будівельна галузь отримає новий імпульс для розвитку на сели.

Шо ж слід залишити району? МНС, прокуратуру, карній суд, КРУ, Відділ збереження пам'яток та все інше, щоб даний рівень влади контролював дотримання законності та мав консультивно-дорадчі функції. Також район повинен забезпечувати термінову (в разі потреби) мобілізацію людських ресурсів.

Районну раду слід ліквідувати. Натомість, треба створити Об'єднання представників органів місцевого самоврядування, через які голови громад мають вирішувати спільні питання.

Коли матимемо самодостатні сільські громади, то нам не так важливо буде, де знаходитьться наш районний чи обласний центр. Головне буде те, наскільки спрацює громада на наповнення власного бюджету. І тоді, не укрупнюючись, кількість населення кожної громади зросте в декілька разів. І це - не межа, це - лише передколективізаційний рівень кількості сільського населення.

Підсумовуючи міркування щодо ефективності системи влади, слід сказати, що адмінреформа повинна залишити нинішній адміністративно-територіальний поділ і забезпечити суттєвий перерозподіл повноважень між районом та сільськими громадами на користь

ПАНТЕОН УКРАЇНСЬКИХ БОГІВ І ГЕРОЇВ

17-23 червня в Київській галереї мистецтв "Лавра" відбулася виставка робіт українського художника Володимира Євтушевського „Суцвіття України". Серед представлених на ній картин - портрети видатних синів України: козаців, письменників, вчених, історичних постатей, політичних та громадських діячів, патріотів і борців за незалежну Українську державу.

"Я зображеню людину з її вірою у Всешильного, сподіваннями, пізнанням, невтомною працею, відповільністю і самовдосконаленнем", - так говорить про свою творчість сам майстер пензля.

Володимир Євтушевський є учасником понад сотні міжнародних, всеукраїнських виставок, а також 26 персональних. Маліарські та графічні твори митця зберігаються в 14 музеях та картинних галереях України, Канади, Росії, США, Швеції, в приватних колекціях.

Народився художник 7 червня 1941 р. в місті Дніпродзержинську. 1967 р. закінчив Національну Академію образотворчого мистецтва

та архітектури, привівши час працював художником-монументалістом на Київському комбінаті монументально-декоративного мистецтва, виконав цілу низку робіт, пов'язаних з архітектурою, - мозаїки, темперний стінопис, вітражі, різьблення по дереву, гобелени, карбування, іконопис тощо. Вони й засвідчили універсальний талант майстра.

Член НСХУ В. Євтушевський веде активну роботу в міжнародному добробчинному фонду "Українська хата", щороку експонує свої твори в престижних виставкових залах міста. Його картини характеризуються особливим інтересом майстра до образу Людини та атмосфери того світу, яка її оточує і впливає на формування її внутрішнього світу.

Мистецтвознавець, заслужений діяч мистецтв України Володимир Підгора називає Володимира Євтушевського національним митцем, адже його образи - це, по суті, пантеон українських богів і героїв: Ор, Даждьбог, Лель; Т. Шевченко, С. Бандера, Патріарх Істислав, козак Мамай і козак Гонта, композитори П. Майборода, В. Іvasюк, В. Кірєйко, кобзар-бандурист П. Супрун, музейник М. Сікорський, поети В. Симоненко, І. Трач, В. Забаштанський, керівник легендарного хору "Гомін" Л. Ященко, патріот О. Гірник, лікар Є. Товстуха, співак Н. Яремчук, історик Д. Яворницький, головнокомандувач УПА В. Кук... І це далеко не повний перелік тих постатей, які живуть в художньому світі на полотнах В. Євтушевського. Серед найновіших його робіт - портрети Президента України В. Ющенка та Прем'єр-міністра Ю. Тимошенко. А картина "Дисидент" вміщує образи тридцяти борців за волю України, серед яких Б. Антоненко-Давидович, І. Святличний, І. Дзюба, М. Руденко, В. Стус, О. Тихий, Ю. Литвин, Л. Лук'яненко, В. Чорновіл, Михайло і Богдан Горині. Є серед робіт Володимира Євтушевського - портрети його рідних, друзів, образи простих і доброзичливих українців.

Не лише виразними портретами видатних людей славиться Володимир Євтушевський. У його творчому доробку також є чимало пейзажів, наприклад, такі картини, як "В степу", "Дніпрові схили", "Заблукав". Багато і таких робіт, на яких зображені певні абстрактні обrazy та сюжети, що передають певні емоції та почування надзвичайно тонкої душі українського митця. Дуже часто натрапляємо в роботах художника на образ Жінки - від язичницького образу Праматері і християнської Божої Матері до рідних доньки і онуки.

До виставки Володимира Євтушевського видано каталог робіт художника. Відкриває цей каталог стаття мистецтвознавця Петра Нестеренка під назвою "Відгуки часу і простору". У ній досліджено творчий доробок художника. Зокрема автор статті пише, що картини, представлені в каталогі й на виставці, "засвідчують прагнення художника сторицю повернути творчі ужинки своєї матері Україні".

Отже, хочеться побажати пану Володимиру Євтушевському творчої наснаги і натхнення на нові твори, які б дивували світ, несучи до кожної живої душі незнищений дух українства!

Анна Багряна, член КУН

На світлинах: В. Євтушевський; портрет Степана Бандери

Не минайте ані титли

Деякі «дослідники» історії спекулюють обставинами загибелі командира «Грома» і його дружини, покладаючи вину за їхню смерть на зовсім невинну людину. Ці спогади Анни Матвейко-Попович - свідка й учасника трагічних подій, що відбулися 17 травня 1954 року на горі Березовачка, коли загинув командувач 4-ої округи УПА-Захід «Говерла» полк. «Грім» - Микола Твердохліб і його дружина Ольга Герасимович, спростовують брехливі звинувачення.

ЯК ЗАГИНУВ ПОЛКОВНИК „ГРІМ“

«...Прийшла весна. Ми повиходили з бункера бліді, як смерть із гробу. Чуло, що «Довбуш» просить командира «Грома» дозволу піти в село, щоб зустрітися з «Хмарою» (про нього довго нічого не можна було довідатися).

А мені якось розповіли люди, що ходять якихось троє хлопців і начебто замовляють у людей бринзу на зиму, і якщо хтось з людей відмовляв, його били, звинувачуючи у зраді. Почувши це, я зразу сказала: «Це не наши хлопці, а провокатори. Нічого їм не дайте, хочби ям погрожували!» Люди мені вірили і дуже поважали.

Восени «Хмарі» якось вдалося передати через людей записку «Довбушеві», в якій він просив командира вийти на зв'язок. Моя душа передчуvalа лиху - я дуже просила, плакала, щоб не йшли на зв'язок, але ніхто мене не послухав... Пішли «Грім», «Довбуш» і «Яркий». Я молилася на вервиці, просила Бога, щоб зустріч не відбулася. Так воно й сталося. «Хмара» з хлопцями викручувалися, як могли, щоб дати зрозуміти, що вони вже в чекістських руках. Не вийшли тоді на зустріч, передали записку, що навесні такого-то числа обов'язково прийдуть на зустріч.

Цілу зиму в нас із «Довбушем» точилася суперечка. Я наполягала на тому, що це зрада. Молила, просила: „Не йдіть або беріть мене з собою. Я піду, а ви будете в стороні, я їм не потрібна - все одно будуть шукати зв'язку з вами. Цього разу командир послухався моєї думки - замість «Довбуша» пішла на зв'язок я. Побачивши мене замість «Довбуша» ці хлопці були дуже здивовані, вони не знали, що робити, - я не дуже важна особа. Але зав'язалася розмова і все, що потрібно було, я злагодила з ними. Ця зустріч відбулася в Стрембі. Після цього випадку командир «Довбуш» дуже цінував мене.

Я доклада всі сили, щоб відговорити командири від майбутньої зустрічі з тими хлопцями. Однаке він твердо зажив: „Зараз не послухаю тебе. Не можу і все! „Довбуш” і „Яркий” пішли...

В цьому місці мушу забігти наперед: вже потім, коли ми опинилися в тормій нам зробили «очну ставку», „Довбуш” сказав: „Якщо б я її послухав, то ви б мене не мали живим у своїх руках...“

Коли «Довбуш» з «Ярким» пішли, нас залишилося четверо: «Грім» із дружиною Олею, «Деркач» (Зеленчук) і я. Увечір командир підправив у село і Зеленчука. Уночі мені знову наснися страшний сон. Такий самий снівся мені, коли мали замордувати мою маму. Я прокинулася дуже стривожена й звернулася до командира «Грома» з проханням покинути бункер. Він не подивився, вважаючи мої страхи й пе-

редчуття звичайними жіночими нервами. Я запропонувала, що піду на верх і будати там сидіти й слухати: вночі в лісі тихо, і якби хтось ішов, то буде далеко чути, і ми зможемо втекти... Командир усміхнувся і відбувся жартом:

„Ні, так не можна... Ви маєте високу нагороду «За Заслуги», а я - ні... То хіба я достойний, щоб ви мене вартували?“

Пані Оля застrelилась першою в

сусідньому відсіку, ми почули тільки одне: «Йой»...

Командир з автомобілем пішов під дучку, руночкою припідняв її і вистріяв довкола набої. Останній - собі під бороду... впав... Але чуло, що він живий, повзе до середини... Я вся затряслася. Що робити з ним?... Нагорі шум, стрілянина, лайка, а я стою безсильна...

«Грім» наказав подати йому пістолет, але рука його була безсила...

Я не знаю, як опинилася нагорі...

Вдень мене викликали на допит. От привели мене, дивлюсь - всдило повно крові, крісла поламані... Слідчий сказав мені, що «Довбуш» оголосив голодування, поки йому не покажуть мене. Нам дали побачення, чекіст з насмішкою звернувся до «Довбуша»:

„На, подивися! Жива та здорована. Хіба ми тебе б'ємо, Попович?“

„Та ні, сама здохну...“

Говорити нам більше не дали. Мене забрали і кілька днів ніхто нікуди не викидав. Раптом відкривався камера і мені повідомляють, що сам начальник тюреми викликає мене. Коли ми йшли коридором, то вартовий сказав незрозумілі тоді слова: «Не лякайся, ми ні в чому не винні, це він, собака, сам накладав на себе руки...“

У камері я побачила «Довбуша», який сидів на табуретці, прікований до підлоги, голова була опущена, на мене він не дивився. За столом сиділо троє чекістів.

«Довбуш» повернув до мене голову. Глянувши на нього, я повалилась до стіни... Він весь був синій, очі випучені, страшні. Наручників не мав... Говори, що ти зробив. Розкажуй, як було! Нехай не думає, що це ми тобі зробили!“

«Довбуш» розповів, що хотів задушитися: подер кальсони, зробив шнурок, закрутив на ший і вже почав задихатися, але вартовий побачив у «очку» і не дав померти...

Два роки слідства... Рік нас тримали як заручників, бо чекали, доки від'ять або арештують «Деркача» - Михайла Зеленчука та «Яркого» - Ярослава Обрубанського.

...Одного разу під час допиту слідчий витягнув з-за шафи автомат (я не нарока глянула і мелькнула думка: «Зеленчуків», - я його добре знала, бо в нього приклад був обрізаний, щоб добре ховати під одяг) і каже мені: «Пізнаєш? Зеленчука і Обрубанського ми вже арештували».

То був травень 1955 року...

Анна Матвейко-Попович

На світлині: Михайло Зеленчук - «Деркач», бойовий побратим полковника «Грома»

Ідеино-політичною платформою націоналістично-державницької ідеології та визвольної концепції ОУН сорокових років стали рішення Другого Великого Збору ОУН, що відбувся в квітні 1941 р. у Кракові. У політичних постановах Збору стверджувалось: „Ідея Суверенної Соборної Української Держави стала в нашому столітті основою українського світогляду (...) Визвольно-революційну боротьбу за визволення всіх українських земель, за з'єднання їх в одну Соборну й Незалежну Державу вела ОУН, спираючись на власні сили українського народу, відкинувши в принципі орієнтацію на чужі сили, а зокрема на історичних ворогів України (...).”

“Чужинецьке панування в усій основі підтвердило правдивість націоналістичного твердження, що українцеві нема життя без власної держави: „Здобудем Українську Державу або згинем у боротьбі за неї”. Шляхом досягнення наших цілей є Українська Революція в московській імперії ССРУ у парі з визвольною боротьбою поневолених Москвою народів під гаслом: „Свобода народам і людям!“.

У травні 1941 р., через місяць після Другого Великого Збору ОУН, Провід опрацював і розіслав низовим клітнам „Політичні вказівки в умовах війни“, у яких застерігав членство від надмірної надії на визволення чужими силами: „Якщо фронт боротьби третіх держав з Москвою буде пересуватися через українські землі, тоді військова окупація побідними військовими силами неминуча. Україна не може висунути тепер такої збройної сили, яка могла б сама утримувати фронт протимосковської війни на відтинку власних кордонів. Наше завдання в такій ситуації: не допустити, щоб Україна була тільки тереном розігри чужих сил з нашим ворогом, вспів за тим - об'єктом чужого володіння“.

У документі пояснювалось, що ОУН не буде пасивним обсерваторм подій, а навпаки, створювати-

ме реальну підставу для в нормування відносин України з державними союзниками. На звільнені землях, не очікуючи ні на що, ОУН проголосить відбудову Української Держави.

У разі ворожого ставлення союзників до відродження української державності визвольна боротьба, стверджувала оунівці, увійшла в новий період.

Національно-визвольний рух, керований ОУН між Першою і Другою світовими війнами в 1939-1941 рр., та втрати, яких зазнала Організація в боротьбі, були поважною підставою до сміливого політичного кроку націоналістів - відновлення української державності в червні 1941 р. та створення ними центральних і місцевих органів влади.

Українські революціонери передбачували на прикладі загибелі Карпатської України, що німецькі чинники вороже сприймуть їхні дії. Але з образного шляху не зішли, - моральним стимулом їхнього ризику була довголітня боротьба українського народу за незалежність та усвідомлення її потреби в різних політичних умовах.

Задля виконання світлої ідеї до Львова вирушила похідна група ОУН у складі близько п'ятнадцяти патріотів на чолі з Ярославом Стецьком. 30 червня 1941 р. о шостій

Ярослав Стецько

годині пополудні в будинку „Прости“ у Львові відбулися Народні збори, на яких одноголосно прийнято Акт відновлення Української Держави. На його основі прем'єр Я. Стецько приступив до організації тимчасового уряду України - Державного Правління.

У Акті проголошувалося:

“1. Волею українського народу Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення Української Держави, за яку поклали свої голови цілі покоління найкращих синів України.

2. На західних землях України твориться українська влада, яка підпорядковується Українському Національному Урядові, що створиться у столиці України - Києві з волі українського народу”.

Відомін про цей Акт блискавично прокотився західноукраїнськими землями, усією Україною. Першою заговорила радіостанція ім. Євгена Коновалця зі Львова. Потім відбулися масові маніфестації у містах і селах України: Львові, Станіславові, Тернополі, Стрию, Житомирі, Бердичеві, Рівному, Збаражі, Бучачі...

Наголосимо, що з вибухом німецько-sovєтської війни Провід ОУН направив у центральні, східні та південні області України три похідні групи добровольців для організаційно-пропагандистської діяльності у світлі проголошеного Акта 30 червня 1941 р.

Акт 30 червня 1941 р. безкомпромісно проголошував світові, що українці бажають будувати власне самостійне державне життя.

Сміливий поступ ОУН дезорієнтував німецьких окупантів. Гітлерівці були вражені несподіванкою і не могли приняти відповідно швидкого рішення. Згодом вимагали від Проводу ОУН відкликання Акта; отримавши відмову, почали арештовувати націоналістів.

Але історично вони запізнилися. Від Акта 30 червня 1941 р. почався в історії українського національно-визвольного руху новий період боротьби проти німецького нацизму і московського комунобільшовизму.

У фатальних умовах німецької окупації у повітах Тернопільщини почали організовуватись окружні управи.

Проте в окупаційних умовах окружні управи до виконання своїх функцій так і не приступили, їх підмінила німецька адміністрація.

Незважаючи на тривожні симптоми з боку німецьких властей, у західноукраїнських селах у зв'язку з проголошенням Акта відновлення української державності відбувалися маніфестації, віча, перепоховання загиблих героїв, висипання і посвячення могил „Борцям за волю України“.

У святкові дні збиралися тисячні маси народу, молодіжні хори співали патріотичні пісні, актив виступав з промовами. У почесних стійках біля символічних могил стояли підпільні ОУН з нарукавними пов'язками з написом „Українське військо“. Молодь давала клятву боротися до загинуза Української Держави.

“Піднесення було велике, - розповідає підпільник Петро Пасічник, пс. „Дів“, із с. Зелена. - Ми, молоді, гуртувалися в організацію. Багато молоді вступало тоді в ОУН. Всі ми надіялися на кращі часи й хотіли віддати свої сили для добра іща України. 20 серпня в Бучачі освячували могилу. З піснею на устах „Ми зродились із крові народу“ наша група ОУН пішла до міста. Під час освячення там виступив районний провідник Йосип Пасічник, пс. „Панас“.

Провідні націоналісти в селах зачитували Акт. У Русилові, наприклад, Іван Головацький (його дружина з маленьким сином більшовики вивезли до Сибіру, і вони там загинули. Іван за німецької окупації поринув у підпільну діяльність)...

У Золотому Потоці Акт проголосив провідний член ОУН Степан Капуш, пс. „Батько“ і „Бук“...

У С. Базарі Чортківського п-ту ініціаторами проголошення Акта 30 червня були Михайло Голік і Данило Мазур. Велелюдні здвиги галичан надзвичайно сполохали німецьких чинників, і їхня здергана реакція на Акт 30 червня 1941 р. не забаром вилилась у масові арешти та розстріли націоналістів...

Нестор Мизак, доцент Чернівецького фінансово-юридичного інституту

Календар українського націоналіста

28 червня – День Конституції України.

29 червня 1849 р. – народилася Олена Пчілка, українська письменниця (мати Лесі Українки).

30 червня 1907 р. – народився Роман Шухевич (Тарас Чупринка), Головний Командир УПА.

30 червня 1941 р. – у Львові проголошено Акт відновлення самостійності України.

1 липня 1910 р. – від кулі польського шовініста загинув український студент Адам Коцко, борець за український університет у Львові.

1 липня 1918 р. – засновано університет у Кам'янці-Подільському.

1 липня 1951 р. – відкрито пам'ятник Т. Шевченкові в Торонто.

Слухайте радіожурнал Конгресу Українських Націоналістів “Нація” щосуботи об 11:05 на хвилях радіо “Промінь”.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брачунь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Микола Гук

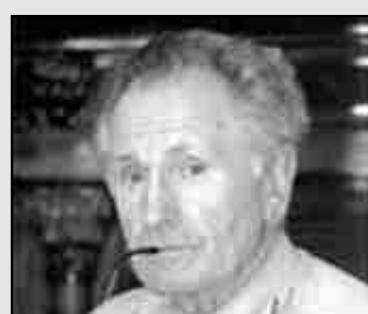
Відійшов у вічність Омелян Кушпета

Сумна звітка надійшла в Україну: 18 червня 2005 р. на 81 році життя в м. Уtrecht у Нідерландах відійшов у вічність провідний член ОУН, видатний політичний і громадський діяч

Омелян Кушпета.

Народився Омелян Кушпета на Львівщині, в селі Гаї Бродського повіту в селянській родині. У гімназії став членом Юнацтва, а згодом вступив до ОУН. У 1944 р. вийхав до Німеччини, потім до Австрії, де вивчав політичну науку. У Нідерландах студіював економічні науки.

Омелян Кушпета належав до когорти борців за волю України. Був

соратником Степана Бандери, Ярослава Стецька, Степана Ленкавського, Слави Стецько та інших

визначних учасників визвольних змагань. Доктор економічних наук, професор Омелян Кушпета був радником провідних фахівців у цій галузі в незалежній Україні, сприяв зміцненню економічного потенціалу нашої держави. Доклав багато зусиль до заснування і розбудови Конгресу Українських Націоналістів.

Висловлюємо наше щире співчуття родині та друзям покійного.

Вічна слава вірному синові України Омелянові Кушпеті.

Головний провід Конгресу Українських Націоналістів, Науковий відділ Всеукраїнського Братства УПА

Реклама приймається тільки від національного товариства. За достовірність реклами редакція відповідальність не несе.

Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завдає поділів точку зору автора. Редакція залишає за собою право редактувати і скорочувати матеріали.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 26-65-57
Дніпропетровськ	Береза Юрій	(0562) 93-43-45
Донецьк	Олійник Марія	(0622) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(8-067) 410-52-42
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Ковалчук Григорій	(0522) 24-50-64
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297) 27-5-70

Київ	Мохналь Михайло	(044) 228-63-89, 229-68-34

<tbl_r cells="3" ix="3"